

160.000 kr. fyri hvørt arbeiðspláss:

Vinnuligur framburður er treytaður av lánum uttanlands

Tað verður skrivað og tosað nógv í hesum døgum um, at uttanlands skuldin er vaksin nógv hesi seinastu árin.

Hvør hevur tikið hesi lán, kann ein spyrja.

Tað er sera einfalt at svara uppá. Skál idnaðurin í Føroyum, á sjógvi og landi, verða liva lagað, mugu vit hava lán uttanlands. Vit kunnu taka sum dømi, at menn taka seg saman um stovnan av einum virki sum skal framleiða eina vøru til heimamarknaðin ella útflutnings, hetta kann so vera hermatik, klædnævur, landbúnaðarvøru ella elektroteknisk útgerð v.m. Ein kostnaðarmetan vil kanska koma at siggja soleiðis út:

Martin Djurhuus
valevni
í Suðurstreymoy

landsveganetinum heldur fram til allar bygdir hava fingið vegasamband, soleiðis sum tað varð samtykt í 1959 og soleiðis, at alt vegasamband kann vera útbyggt um eini 10–15 ár. Eisini er tað natúrligt, at útbyggja samferðsluna sjóvegis.

Sum sæst omanfyri, er veruleikin tann, at tað er eydnast Javnaðarflokkurin við tí búskaparpolitikki, sum hann hevur verið forspráki fyri, at halda arbeiðsloysinum frá durunum og at halda samfelagshjólina koyrandi. Hetta erntá meðan øll grannalond okkara stríðast við teimum avleiðingum, i staðist hava av tí heimsumfatandi búskaparkreppuni.

Lántøkan uttan fyri Føroyar er ikki farin til forbrúk. Hon er við fáum undantøkum nýtt til framleiðsluamboð á sjógvi og landi.

Tá samferðslan er útbygd og idnaðurin hevur fingið góðan gróðrabotn, skulu vit sjálvsagt ikki leggja okkum at sova, men vera ansin, ikki at fáa »yvirproduktión«.

Hetta er ein meinbogi sum okkara grannalond komu út fyri, tá teirra idnaður varð útbygður. Henda »yvirproduktión« í grannalondum okkara elvdi til arbeiðsloysi, við tað at eingin avtakari var til vørurnar. Nevnda »yvirproduktión« er sjálvandi ikki galdandi fyri fiskivinnuinaðnaðin, men bert idnað, ið ikki beinleiðis hevur samband við fiskivinnu.

Alternativ til henda politikk Javnaðarmanna, er at niðurskrivað tikið lán og ikki upptaka fleiri lán uttanlands. Við øðrum orðum, eingin figging til fremjan av atgerðum, ið kunnu skapa bata fyri idna, handverk og tænas-tufyrítøkur á sjógvi og landi, eingi nýggj arbeiðspláss og eingin uttanlandsskuld men, stórt arbeiðsloysi.

Fylkist tí um Javnaðarflokkin. Gevi Javnaðarflokkinum tina atkvøðu.

Vilhelm Johannesen
valevni
í Norðoyggjum

Vit høvdu verið eitt fátækari samfelag við sambandinum á odda

Sambandsflokkurin hevur nú verið í andstöðu í seks ár. Í sama tíðarskeiði hevur javnaðarflokkurin sitið við tí politisku ábyrgdini. Tað er heilt náttúrligt at vit meta um úrslitið hjá teimum flokkum, sum hava sitið við ábyrgdini, sum hava havt ta politisku leiðsluna, men tað er líka so náttúrligt, at vit eisini gera okkum metingar um politikkin hjá andstöðuni.

Spyrja vit so, hvat sambandsflokkurin hevur at visa á, nú hann í seks ár hevur sitið sum størsti andstöðuflokkur á tingi, so finna vit beinan vegin út av, at flokkurin ongan konstruktivan politikk hevur at visa á, at flokkurin ongan alternativan politikk hevur lagt fyri dagin. Hann hevur einans verið imóti, uttan at visa á aðrar gongdar leiðir, uttan at hann hevur lagt nakran alternativan politikk á borðið.

Eftir seks ár í andstöðu kann sambandsflokkurin visa á, at hann var imóti yvirtøkuni av postverkinum, sum í figgarárinum 1979/80 gav eitt rakstrar-yvirskot uppá umleið 13 mió. kr., og sum hevur staðið fyri eini frimerkja-útgávu við tí úrsliti, at frimerki nú eru okkara næststørsta útflutningsvøra við einum útflutningsvirði uppá 35 mió. kr. eitt einstakt ár.

Eftir seks ár í andstöðu kann sambandsflokkurin eisini visa á, at hann var imóti at vit keyptu Smyril og imóti at vit settu hann í eina millumlandasigling, sum hevur givið eitt yvirskot uppá umleið 6 mió. kr. fyri tíðarskeiðið juni, juli, august og september 1980. Og somuleiðis at hann var imóti at vit royndu eina vetrarsigling fyri at kanna møguleikarnar fyri lönandi vinnu har.

Eftir seks ár í andstöðu kann sambandsflokkurin somuleiðis visa á, at hann var imóti at vit gjørdi ein fiskiveiðusáttmála við Sovjet, sum er treytin fyri, at fiskiveiðusáttmálin við Noreg fekk effekt, við tí úrsliti, at allir okkara stóru flaka- og saltfiskatrolarnir lógu við bryggju og føroyska samfelagið vildi verið umleið 80 mió. kr. fátækari. Av hesum 80 mió. kr. vildu fiskimenn mist 25–30 mió. kr. og arbeiðsfólk á landi 20–25 mió. kr.

Lat hetta vera nógv mikið. Vit eru longu komið uppá heilt nógvir milliónir krónir. Høvdur færoyska samfelagið ráð til at sleppa slíkum monnum og einum tilikum politikki á stjórnarpallin?

Nei! Og hesum kunnu vit forða við at fara mannsterk á val og seta krossarnar við JAVNAÐARFLOKKIN.

Hevði sambandsflokkurin sitið við politisku ábyrgdini og havt leiðsluna av føroyska samfelagnum, so høvdu arbeiðsplássini umborð á Smyrli ikki verið til og vit høvdu longu nú verið tær 6 mió. kr., sum Smyril hevði til avlops í summarsiglingini, fátækari og umframt hetta høvdu vit eisini verið hýrurnar og tað, sum Smyril annars leggur eftir seg í føroyska samfelagnum, fátækari.

Hevði sambandsflokkurin sitið við politisku ábyrgdini og havt leiðsluna av føroyska samfelagnum, so høvdu vit ongan fiskiveiðusáttmála við Sovjet og tað vildi gjørt, at fiskiveiðusáttmálin við Noreg heldur onga effekt vildið havt, við tí úrsliti, at allir teir stóru flaka- og saltfiskatrolarnir lógu við bryggju og føroyska samfelagið vildi verið umleið 80 mió. kr. fátækari. Av hesum 80 mió. kr. vildu fiskimenn mist 25–30 mió. kr. og arbeiðsfólk á landi 20–25 mió. kr.

Lat hetta vera nógv mikið. Vit eru longu komið uppá heilt nógvir milliónir krónir. Høvdur færoyska samfelagið ráð til at sleppa slíkum monnum og einum tilikum politikki á stjórnarpallin?

Nei! Og hesum kunnu vit forða við at fara mannsterk á val og seta krossarnar við JAVNAÐARFLOKKIN.

Virkisbyggingur	kr. 4.000.000,-
Maskinur	kr. 8.500.000,-

ella tilsamans 12,5 mió. kr. Hvussu skal hetta nú figgjast, jú hetta kann koma at siggja soleiðis út:

Lán	
Egnsudviklingsfonden	kr. 2.500.000,-
Idnaðargrunnurin	kr. 1.500.000,-
Eksportlán	kr. 6.300.000,-
Menningsargrunnurin	kr. 1.000.000,-
Lán ialt	kr. 11.300.000,-
Studningur:	
Egnsudviklingsfonden	kr. 500.000,-
Menningsargrunnurin	kr. 200.000,-
Eginpeningur	kr. 500.000,-
Ialt	kr. 12.500.000,-

Viðvikjandi eksportlánin- um er at siga, at lond sum Svøríki og Norra, sum út- flyta nevndu maskinur v.m., geva hesi lán, við tí fyri eyga at styrkja um teirra eksportmøguleikar. Hetta eru lagalig lán við einum samuligum rentu- niveau.

Lat okkum siga, at nevnda projekt, gevur umleið 40–50 arbeiðspláss við uttan- landaskuld uppá útið 8 mió. kr. Tað er nú veru- leiki, at vit Føroyingar hava flutt inn frá øðrum til nevndu verkætlan fyri 8 mió. kr. ella fyri kr. 160.000.00 fyri hvørt arbeiðspláss í nevnda virki.

Vit í javnaðarflokkinum ivast ikki í, at tann rætta loysnin móti a-beiðs- loysisspøkilinum, og tí sum hesum fylgir, er at siga ja til hesa uttanlands-

skuld, og harvið styrkja land okkar búskaparliga.

Eg kundi komi við nógvum døðum, hvi henda uttanlandsskuld er vaksin so nógv, men at størsti parturin er komið vinnulivinum at gagni, er einki at ivast í. Vit kunnu bert taka flakavirkini. Í hesum virkjum eru alstór uttanlandslán, men hesi virkir geva nógv arbeiðspláss og harvið trivna. Nevnt kann, at innan idnað, her í ikki iroknað fiskivinnu, vóru í fjør skapt útið 250–300 nýggj arbeiðs- pláss í ár. Fyri at figgja øll hesi arbeiðspláss, er neyð- ugt við uttanlandslánum.

Ein partur av uttan- landslánum er nýttur til til at byggja havnir og vegir. Tað er ein fyrirtreyt fyri idnað her á landi, at samferðslan verður útbyggt, og tí er tað natúrligt, at útbyggjan av